

Českobudějovický vůz Škoda 21 Tr se vrátil na jih Čech

03.08 2025 18:36, Libor Hinčica, Trolejbusy

V rámci rozprodeje vyřazených trolejbusů Dopravního podniku města Brna se podařilo domluvit nedávno založenému Spolku přátel budějovických trolejbusů odkoupení jednoho z odstavených vozů Škoda 21 Tr, konkrétně ev. č. 3059. Jedná se o jeden z pěti trolejbusů uvedeného typu, jež v Českých Budějovicích dříve sloužily.

Fakticky se ovšem na jihu Čech prostřídalo šest „jednadvacítek“, neboť na podzim roku 1997 byl do města zapůjčen vůbec první vyrobený vůz tohoto typu, jenž pak následně od 1. 11. 1997 do 20. 12. 1997 jezdil budějovickými ulicemi pod ev. č. 43. Poslední jmenovaný den ovšem došlo k požáru odporové skříně, což vůz znehybnilo. Nepojízdný si jej převzal zpět výrobce a později (v roce 2000) jej využil k crash testu karoserie.

Neslavné vystoupení prototypu nicméně místní DP neodradilo od nákupu předmětného typu vozidel, ačkoli informace o jejich zásadních nedostatcích již byly sdíleny ze strany prvních provozovatelů trolejbusů 21 Tr (dopravních podniků v Ostravě a v Hradci Králové). Do konce roku 1998 dorazily do Českých Budějovic nejprve dva vozy (znovu bylo obsazeno ev. č. 43, druhý pak obdržel ev. č. 44), které byly do provozu zařazeny k 2. 11. 1998, počátkem roku 1999 následoval třetí vůz (ev. č. 45, jenž byl zařazen 2. 2. 1999) a koncem téhož roku ještě čtvrtý vůz (ev. č. 46), jehož zařazení do provozu se odehrálo dne 22. 12. 1999. Poslední, pátý, vůz 21 Tr ev. č. 47 byl přikoupen v roce 2000 a zařazen k 22. 10. téhož roku. Vozidla nebyla identická a lišila se mj. typy sedadel (první tři vozy měly sedačky Fainsa Arianne, zatímco poslední dva již VogelSitze), provedením reklamních rámečků v interiéru, typem statického měniče i topných jednotek, umístěným bočních informačních panelů atp. Vůz ev. č. 47 měl jako jediný od výroby zmenšenou kabinu řidiče, takže obě křídla předních dveří mohla být používána cestujícími.

Poled do interiéru trolejbusu Škoda 21 Tr ev. č. 47. Zatímco první trojice vozů byla vybavena sedadly španělské provenience, poslední dva vozy disponovaly sedadly VogelSitze, která svého času byla na český trh dodávána společností C.I.E.B. Kahovec z Brandýsa nad Orlicí. (foto: Libor Hinčica)

Pro vozy 21 Tr byla speciálně zavedena linka č. 15 (Vltava – Náměstí Bratří Čapků), jejíž trasa byla záměrně zvolena tak, aby trolejbusy po trase napojily co nejvíce zdravotnických zařízení. Méně často se „jednadvacítky“ objevovaly na lince č. 2 (Borek/Nemanice – Rožnov) a na nočních spojích.
S postupným nárůstem nízkopodlažních trolejbusů Škoda 25 Tr, jejichž nákup byl zahájen v roce 2005, pozbyla komplikovaná trasa linky č. 15 smysl, a tak došlo od 13. 12. 2009 k jejímu zrušení. Výprava (v té době už pouze zbylých) vozů Škoda 21 Tr se tím omezila na minimum, protože trolejbusy byly svou nízkou kapacitou pro provozní podmínky DPMČB nevhodné. K jejich neoblíbenosti navíc přispívala vysoká poruchovost, především statického měniče.

K odstavení prvního z trolejbusů Škoda 21 Tr ev. č. 43 došlo již po sedmi letech provozu – v roce 2005. O trolejbus projevil zájem dopravní podnik v maďarském Szegedu, který následně pořídil z Českých Budějovic ještě další dva vozy – v roce 2006 šlo o vůz ev. č. 44 a v roce 2008 o vůz ev. č. 45. Ani jeden z uvedené trojice trolejbusů dnes již není v Szegedu v provozu, odstaveny byly v letech 2015 (ex-45), 2017 (ex-43) a 2020 (ex-44). Jako zajímavost můžeme uvést, že trolejbus ev. č. 44 se v roce 2009 prezentoval po celkové opravě provedené v Szegedu v bulharském Haskovu na místním veletrhu (cílem bylo ukázat možnosti levné obnovy vozového parku celkově repasovanými nízkopodlažními vozy).

Nejstarší českobudějovické trolejbusy 21 Tr byly dodány v roce 1998 a nesly ev. č. 43 a 44. Vozidla byla vysoce poruchová a pro budějovický provoz nevhodná, a tak se jich začal českobudějovický DP zbavovat jako vůbec první provozovatel v ČR už od roku 2005. Na snímku z prosince 2004 vidíme číselně nejnižší českobudějovický vůz ev. č. 43. (foto: Libor Hinčica)

V Českých Budějovicích tak zbyly po roce 2008 pouze dva nejmladší trolejbusy 21 Tr ev. č. 46 a 47. První z nich byl ovšem už od 27. 7. 2008 odstaven pro poruchu kompresoru, a tak se sporadicky ve službě s cestujícími objevoval pouze vůz ev. č. 47. K jeho poslednímu vypravení do provozu došlo dne 26. 9. 2010 na druhé noční pořadí linky č. 50 se zátahem následující den ve 4:20. Ukončení to bylo poněkud neplánované, protože původně se předpokládalo ještě vypravení i na následující den, nicméně pro závadu (neúspěšný diagnostický test vozidla při jeho spuštění) už areál vozovny neopustil a do nové desky řídicího regulátoru, která byla odhalena jako příčina závady, už nebylo investováno.

Maďarský Szeged sice zájem o dvojici vozů 21 Tr nevylučoval, ovšem nebyl s to se dohodnout s DPMČB na ceně, až nakonec z možné koupě úplně vycouval. Namísto něj se objevili zájemci přímo z České republiky, konkrétně DP z Ústí nad Labem a z Brna. Dohoda nakonec byla uzavřena s druhým z jmenovaných provozovatelů, který si dne 17. 6. 2014 odvezl nejprve vůz ev. č. 46 a o den později i druhou „jednadvacítku“ ev. č. 47. Tím byla nepříliš slavná historie trolejbusů 21 Tr na jihu Čech ukončena, přičemž Dopravní podnik města Českých Budějovic se stal prvním z českých DP, který se uvedeného modelu ve svém vozovém parku zbavil.

V Brně bylo vyhodnoceno, že vůz ev. č. 46 – budoucího ev. č. 3059 – projde celkovou generální opravou, zatímco u trolejbusu ev. č. 47 (nově v Brně ev. č. 3060) byl stav vyhodnocen jako lepší, a

tak byl odeslán pouze na opravu střední. Nezbytné úpravy se u něj týkaly doplnění výklopné plošiny a klimatizace řidiče (Waeco CoolAir CA RT880), trolejbus se dočkal nezbytných mechanických oprav na karoserii i v interiéru, doplnění odbavovacího a informačního systému, uzpůsobení ovladačů na palubní desce atp. Původně se předpokládalo, že do ulic Brna vyjede trolejbus v původním bílém laku, nakonec se ale v únoru 2015 objevil pod trolejí jihomoravské metropole v klasickém červeno-bílém schématu. K odstavení vozidla došlo dne 17. 9. 2019, kdy vůz najel kilometry do dalšího stupně prohlídky, která po odstrojení vozidla už nebyla zahájena a vůz byl nakonec dne 30. 4. 2021 odvezen do kovošrotu.

Trolejbus Škoda 21 Tr ev. č. 3059 (ex-České Budějovice ev. č. 46) se vrací na jih Čech. (foto: Petr Jakeš)

V případě vozu ev. č. 46 (resp. nově 3059) byla provedena celková oprava karoserie, včetně kompletního nového lakování exteriéru i interiéru (tím získal vůz uvnitř světlejší nádech) a osazení nových zadních světel. Později byla na trolejbus osazena i hnací náprava Rába. K odstavení trolejbusu došlo již v září 2024, naposledy se ale trolejbus vypravil mimo areál vozovny až 15. 3. 2025, kdy se účastnil rozlučkové akce s typem 21 Tr v Brně. Jeden z původně českobudějovických trolejbusů 21 Tr tak stál u samotného konce provozu trolejbusů 21 Tr v České republice.

Na rozdíl od dalších vozů Škoda 21 Tr, které zpravidla čekal kovošrot či v lepším případě darování do Charkova, se podařilo trolejbus ev. č. 3059 (ex-46) koupit fyzické osobě za částku 58 059 Kč bez DPH s cílem zachovat jej jako exponát v rámci nedávno založeného *Spolku přátel budějovických trolejbusů*. K odvozu trolejbusu na silničním trajleru z Brna došlo dne 31. 7. 2025, přičemž vůz by měl být zaparkován na soukromém pozemku, a to – bohužel – pod širým nebem. Budoucnost trolejbusu tímto zůstává poněkud nejistá, protože prozatím neexistuje žádná dohoda mezi vlastníkem vozidla a českobudějovickým DP o možném nasazení v jeho síti. Nezbývá než doufat, že se trolejbus

přes nesnadné podmínky podaří do budoucna zachránit a že se snad jednou přece jen pro radost fanoušků veřejné dopravy ve svém původním působišti objeví. Bylo by to jistě velmi zajímavé zpestření některé z akcí, jež DPMČB pro veřejnost pořádá.

Url: Českobudějovický vůz Škoda 21 Tr se vrátil na jih Čech